

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 5 och 7 § i lagen om gödselfabrikat

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om gödselfabrikat ändras. I fråga om kraven på gödselfabrikat som innehåller ammoniumnitrat ska det inte endast hänvisas till Europeiska gemenskapens gödselförordning utan också till den s.k. REACH-förordningen som gäller kemikalier. Dessutom ska Livsmedelssäker-

hetsverkets uppgifter i ärenden om de krav som gäller ansökan om typbeteckning för gödselfabrikat preciseras och vissa uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet har överföras till Livsmedelssäkerhetsverket.

Lagen avses träda i kraft den 27 juni 2010.

MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

Enligt förordningen om gödselmedel (EG 2003/2003) (nedan gödselmedelsförordningen) får gödselmedelsfabrikat som innehåller mer än 28 viktprocent ammoniumkväve inte släppas ut på marknaden, om inte gödselmedlet uppfyller de tekniska bestämmelser som gäller för ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt. Med stöd av 5 § 4 mom. i lagen om gödselmedelsfabrikat (539/2006) fastställs det enligt gödselmedelsförordningen särskilt de detaljerade bestämmelser om säkerhetsåtgärder och säkerhetskontroller, detonationssäkerhetsprov och förpackningar som gäller enbart gödselmedelsfabrikat med hög kvävehalt och en ammoniumnitrat halt som överstiger 28 viktprocent. Marknadsföringen, lagringen och användningen av ammoniumnitratgödselmedel som innehåller mindre än 28 viktprocent kväve begränsas inte i lagen om gödselmedelsfabrikat.

Syftet med propositionen är att ändra de krav som gäller ammoniumnitrat i lagen om gödselmedelsfabrikat så att de överensstämmer med kommissionens förordning (EG) nr 552/2009 om ändring av bilaga XVII till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH). Det bör också beaktas att förordningen även i övrigt är förpliktande lagstiftning i fråga om gödselmedel, och inte bara när det gäller begränsningen av ammoniumnitrat.

Enligt kommissionens förordning (EG) nr 552/2009 ska gödselmedel som innehåller mer än 28 viktprocent kväve i form av ammoniumnitrat fortfarande uppfylla kraven i EG:s gödselmedelsförordning. De nya kraven gäller gödselmedel som innehåller 16 viktprocent eller mer kväve i form av ammoniumnitrat och som i medlemsstaterna ska vara tillgängliga endast för följande grupper:

a) nedströmsanvändare och distributörer, inklusive fysiska eller juridiska personer som innehar licens eller tillstånd i enlighet med rådets direktiv 93/15/EEG om harmonisering av bestämmelserna om utsläppande på mark-

naden och övervakning av explosiva varor för civilt bruk,

b) jordbrukare för användning i samband med jordbruksverksamhet, antingen på heltid eller på deltid, och inte nödvändigtvis relaterat till landarealens storlek.

Med nedströmsanvändare och distributörer avses här verksamhetsidkare som yrkesmässigt bedriver verksamhet såsom trädgårdsodling, växtodling i växthus, underhåll av parker och andra grönområden, underhåll av trädgårdar eller idrottsplaner och golfbanor, skogsbruk eller liknande verksamhet.

Enligt förslaget fattar Livsmedelssäkerhetsverket fortfarande beslut om godkännande av nationella typbeteckningar samt om ändring och upphävande av godkännandet. Dessutom ska Livsmedelssäkerhetsverket upprätthålla den nationella förteckningen över typbeteckningar på gödselmedelsfabrikat och i stället för jord- och skogsbruksministeriet meddela kommissionen om ändringar i den nationella förteckningen över typbeteckningar på gödselmedelsfabrikat.

När en verksamhetsidkare vill föreslå en ny typbeteckning för EG-gödselmedel i en bilaga till gödselmedelsförordningen, ska ansökan och det tekniska underlaget enligt bilaga V till gödselmedelsförordningen först sändas till Livsmedelssäkerhetsverket för utlåtande. Livsmedelssäkerhetsverket sänder ansökan till Europeiska gemenskapernas kommission.

2 Propositionens konsekvenser

Propositionen har inga konsekvenser för statsfinanserna. Konsekvenserna för företagsverksamheten är lindriga när det gäller ammoniumnitratgödselmedel. Propositionen kan medföra att sättet på vilket ammoniumnitratgödselmedel levereras till vissa grupper av användare ändras och möjligen orsaka små ändringar i utbudet av gödselmedel i detaljhandeln. Om godkännandet av typbeteckningar överförs till Livsmedelssäkerhetsverket innebär detta också att godkännandet av nya typbeteckningar i den nationella förteckningen över typbeteckningar på gödselmedelsfabrikat

kat förenklas och att utsläppandet på marknaden av nya gödselfabrikat försnabbas. De föreslagna ändringarna har inga nämnvärda miljökonsekvenser.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänstearbete vid jord- och skogsbruksministeriet. Utlåtanden om propositionen har begärts av arbets- och näringsministeriet, finansministeriet och miljöministeriet. Utlåtanden har också begärts av följande myndigheter: Ålands landskapsregering, Livsmedelssäkerhetsverket (Evira), Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira), Säkerhetsteknikcentralen (TUKES), Finlands miljöcentral (SYKE) och i fråga om forskning Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi (MTT) och Skogsforskningsinstitutet (Metla). Bland organisationerna begärdes utlåtande av Biolaitosyhdistys ry, Suomen Biokaasuyhdistys ry, Jätelaito-

syhdistys ry, Kalkitusyhdistys ry, Handels- trädgårdsförbundet rf, Kemiindustrin rf (gödselmedels- och kalkningsarbetsgruppen), Jord- och skogsbruksproducenternas centralförbund MTK, ProAgria Landsbygdscentralernas förbund rf, Trädgårdsförbundet rf, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf, Svenska Lantbrukssällskapens förbund, Turveteollisuusliitto ry, Vatten- och avloppsverket rf, Miljöföretagens förbund rf.

Sammanlagt kom det in 10 utlåtanden. Livsmedelssäkerhetsverket ansåg i sitt utlåtande att man fortsättningsvis ska ta beslut om nationella typbeteckningar och gruppsspecifika särskilda krav genom jord- och skogsbruksministeriets förordning. Till denna del har propositionen ändrats. Anmärkningarna i de övriga utlåtandena har beaktats vid finslipning av den föreslagna lagändringen.

Ned stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag**om ändring av 5 och 7 § i lagen om gödsel­fabrikat**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 29 juni 2006 om gödsel­fabrikat (539/2006) 5 § 3 mom. och 7 § 2 och 3 mom. som följer:

5 §

Allmänna krav

I bilaga XVII till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG föreskrivs om de krav som gäller gödsel­fabrikat som innehåller ammoniumnitrat.

7 §

Livsmedelssäkerhetsverket fattar beslut om godkännande av en typbeteckning för den na-

tionella förteckningen över typbeteckningar, samt om ändring och upphävande av godkännandet. Livsmedelssäkerhetsverket meddelar det nationella gödsel­fabrikatets typbeteckning till Europeiska gemenskapernas kommission. Livsmedelssäkerhetsverket ger på ansökan ett utlåtande om införande av typbeteckningen i Europeiska gemenskapens förteckning över gödsel­medelstyper och ser till att meddela Europeiska gemenskapernas kommission underrättas om detta.

Livsmedelssäkerhetsverket för en nationell förteckning över typbeteckningar på gödsel­fabrikat. I förteckningen finns det för varje typbeteckning uppgifter om erforderliga tillverkningsmetoder, väsentliga råvaror, näringsämnen och sättet att redovisa dem, näringsämnenas form och löslighet samt egenskaper som förbättrar växternas tillväxt och struktur eller som främjar växtförhållandena.

Denna lag träder i kraft den 27 juni 2010 .

Helsingfors den 22 december 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Jord – och skogsbruksminister *Sirkka-Liisa Anttila*